

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА ГАЗЕТА • UKRAINISCHE KIRCHENZEITUNG

PIK ВИДАННЯ • JAHRGANG 64

ЛИСТОПАД • NOVEMBER 2012 • Nr.21 (2857)

ЦІНА • PREIS • 1,50 EURO

Нічого дивного, що в такій ситуації українці особливо чутливі до голосу неупереджених чужинців. Згадаю лише декого.

Мел Гібсон

2004 року на нашому боці став світової слави американський актор і режисер Мел Гібсон. Після того, як на екрани вийшов його фільм «Страсті Христові», йому закинули антисемітизм. Приводом стало те, що у фільмі Ісуса Христа розпинають юдейські жерці, тобто євреїв представлено неначе як жорстоких убивць. На подібні звинувачення в одному з випусків журналу «Рідер дайджест» Гібсон відповів, що євреї не були єдиними жертвами нацизму, а Голокост не був єдиною жакливою сторінкою людської історії. Для прикладу він згадав український Голодомор: «В Україні декілька мільйонів осіб загинули від голоду в 1932-1933 роках.»

«Ваші мертві обрали мене...»

Світ дізнався про Голодомор значною мірою завдяки особистому заангажуванню Джеймса Мейса (також американця). В роках 1986-1987 Джеймс був виконавчим директором комісії при Конгресі США, завданням якої було дослідити питання Голодомору. Проте ще 1982 р. Джеймс на міжнародній конференції про Голокост заявив таке: «Щоб централізувати повну владу в руках Сталіна, потрібно було вигубити українське селянство, українську інтелігенцію, українську мову, українську історію у розумінні народу, знищити Україну як таку. Калькуляція дуже проста і вкрай примітивна: нема народу, отже нема окремої країни, а в результаті – нема проблем».

Джеймс Мейс в контексті жертв Голодомору якось був сказав: «Ваші мертві обрали мене...». Вияснилося, що у нього це був зв'язок справді глибокий. 1993 року він переїхав зі США до Києва, де жив і працював до самої смерті в 2004 р. Похований на київському Байковому Цвинтарі. Живим, які там бувають, варто напевно прихопити додаткову свічку і запалити її на могилі цього американського приятеля України. Робіть це кожного разу, коли тільки

ПОМОЛІТЬСЯ ЗА НИХ!

З боєм потрібно спостерігати за тим, з яким трудом правда про Голодомор пробиває собі шлях до наших братів у світі. Прикро, коли чуєш від росіян чи наших комуністів, чи, тим більше, від президента України Віктора Януковича, оцю істинно диявольську риторіку, мовляв, це була «общая беда» (загальна біда) народів ССРСР. Прикро, коли чуєш, що правда про Голодомор замітається під килим тому, що євреї не хочуть, щоб яка-небудь інша світова подія була схожа на Голокост, оскільки таким чином, неначе, драма єврейського народу під час Другої світової війни втрачає свою жакливу винятковість, тобто применшується, чи – як хто там хоче це розуміти, зрівнюється з українським Голодомором. Важко часом зрозуміти послідовність людських думок...

«На святій вечір. Кутя голодна. Дітки голодні. Хата холодна...» Ф.Клименко

потрапляєте на Байковий, адже ця Людина зробила неймовірно багато для того, щоб восторжествувала правда про минуле нашого народу, а відтак має свій неоціненний вклад у відродження України.

Роберт Конквест

Джеймс співпрацював з Робертом Конквестом, автором книги «Жнива скорботи», книги, яка для багатьох із нас колись була промінчиком надії,

а навіть тріумфом істини. Вага цього твору вимірюється ще й тим, що Конквест не тільки британський дипломат, літератор, але один з найвідоміших у світі авторів публікацій з історії ССРСР.

Голодна смерть

Чи люди, які помирали під час ГОЛОДОМОРУ відчували наближення смерті? Напевно, що так. З іншого боку, вони розуміли, що існує простий порятунок у вигляді шматка хліба, який, теоретично, міг з'явитися влюбий момент. Навряд, чи вони усвідомлювали, що їхню смерть заплановано на найвищому рівні, – в московському Кремлі. Якби це розуміли, звісно, тоді ніяких сподівань на шматок хліба у них вже не могло б бути. Вони, однак, не знали цього...

Люди періоду Голодомору помирали хто де: в хатах, в садах, біля залізничних рейок та на вулицях великих міст, де сподівалися отримати що-небудь їстівне. Потім їх звозили до масових могил так, як газда звозив колись снопи з поля. Мільйони людей!

Юрій Клен

Як тут не згадати про ще одного чужинця, який став відданим сином України. Загалу він відомий під літературним псевдо ЮРІЙ КЛЕН, насправді він ОСВАЛЬД БУРГГАРД, по крові чистий німець, який так полюбив Україну, що віддав їй увесь талант, яким обдарував його Господь. Ось фрагмент його поеми «Прокляті роки», в якій, зокрема, розповідає про більшовицькі жакіття, а на завершення пише:

*Тож ревню помолімося за всіх,
Кого сувора доля не пригорне,
Хто не зазна ні радості, ні втіх,
За всіх, кого нещадно чавлять жорна,
Кому завмер у горлі криком сміх,
Чиї неясні дні, як ночі, чорні.
Ти, Боже, їх у темряві не кинь,
Благослови їм шлях серед пустинь.*

Помоліться! Не забудьте! Я впевнений, багато, багато із тих, хто тоді помер від рук «червоних душоубів» вимагають і чекають цього від нас. А в останню суботу листопада обов'язково поставте свічку, бо треба хоч поспробувати освітити цю пільму минулого, треба, щоб цього дня ми всі, будь-де в світі, були єдиним цілим!

Роман Амбріс

Київ, 14 жовтня 2012.

Олег Тягнибок на чолі маршу з нагоди річниці створення УПА

ДЕМОКРАТИЧНІ (ЗІ СКРИПОМ)

Парламентські вибори 2012 вже позаду. Провладні сили досягли бажаного: по-перше, «Партія Регіонів» здобула більшість місць, а, отже, в союзі з комуністами надалі керуватиме країною, і, по-друге, вибори пройшли в демократичному руслі (з численними порушеннями), інша справа підрахунок голосів...

Найбільшою несподіванкою був хороший результат націоналістичної (як кажуть) «Свободи» Олега Тягнибока

та непоганий «Удар» Віталія Кличка. Що радує – «Партія Регіонів» не матиме конституційної більшості, щоб збити з Януковича довічного президента (як в Білорусії чи Росії).

Виборча кампанія

Підготовка до виборів стояла під знаком «гречки», тобто роздавання виборцям всяких матеріальних «заохочень». Гасло: «гречку взяв

і забув хто дав» спрацювало головню в Києві, де люди справді проголосували згідно зі своїми поглядами, а не за очікуваннями «гречкосіїв». В столиці неочікувано високого результату добилася «Свобода» (близько 20% підтримки). В інших регіонах люди залишилися вірними старим принципам і голосували за тих, хто під час кампанії роздавав бонуси.

Продовження на 2 стор. ►

ЧАС ПЕРЕСЛІДУВАНЬ

Євреї не любили християн, вважали їх зрадниками віри і єврейського народу. Придумували на них різноманітні наклепи і, де могли, там їм шкодили. Такою була ненависть поган, яким християнська віра в одного Бога здавалась невірою, дурницею, викликала обурення.

До християн ставились тоді, як до ворогів людського роду, як до ворогів держави, уважали їх за ворогів кесарів, яких також не хотіли визнавати за богів; сприймали їх за секту, за недозволене товариство.

Св. Тертуліян пише: «Коли розлився Тибр, коли Ніл не наводнив полів, під час нещастя землетрусу, голоду, зарази, з'являлося загальне бажання: кинути християн левам на пожирання.»

В середовищі поганських священників, артистів і купців домінувало відчуття загрози, вони побоювалися про майбутнє своїх родин, адже з культу черпали чималі зиски.

ПЕРЕБІГ ПЕРЕСЛІДУВАНЬ

Переслідування Церкви почалося в 64 р. за імператора Нерона, а продовжувалося, з невеликими перервами, до 313 р., тобто майже 250 р. Найбільш кривавий був останній період за імператора Діоклеціана (303-313).

Імператор думав винищити всіх християн, тому переслідування були особливо жорстокі. Сподіваючись остаточно вирішити це питання він доручив навіть чеканити медаль з написом: **«У пам'ять про винищення християнського імені».**

ЧОГО НАС ВЧИТЬ СВ. ДИМИТРІЙ?

«Переслідували мене – переслідуватимуть і вас.» (...) «Не бійся нічого, що маєш витерпіти. От, кидатиме декотрих з вас диявол у темницю, щоб випробувати вас, і матимете горе десять днів. Будь вірний до смерти, і дам тобі вінець життя». (Зі Святого Письма)

Вхід йшли найбільш вигадливі тортури, придумувалися нові методи убивання: смерть у вогні, кидання на поживу диким звірятам, виколювання очей, обдирання зі шкіри, бичування, розпінання – всього цього зазнавали тодішні християни.

САДИ НЕРОНА

Очима уяви перенесімося до чудесних садів головного переслідувача, Нерона. Кожного вечора туди прямував натовп римського народу порозважатися. Настільки вигадливі, настільки криваві грища рідко можна було бачити в історії нашої сумної Землі.

Коли зайшло сонце і темрява овіяла римські пагорби, в садах Нерона запалювали облиті смолою дерева, а на шпилі кожного дерева прив'язували християнина, який згоряв живцем. Серед криків розшалоного збориська римлян, тріскотняви палаючих дерев, зойків повільно помираючих людей, здавалось, доносяться слова Ісуса Христа: **«Кажу вам, будете сумувати і плакати, а світ буде веселитись...».**

Через день-два, часом через тижні, палили нові жертви, нові «християнські смолоскипи», нові групи віруючих йшли на страшну смерть.

КОЛІЗЕЙ

Повернемося іще до римського колизею. Ніч. Побачимо там потужний, багатопверховий цирк з довжелезними рядами місць для глядачів, велику арену, грандіозні стіни. В підвальних приміщеннях доживали свої останні години старці, дівчата, юнаки і мужчини в розквіті сил. Це християни, а поруч, в клітках, ревіли зголоднілі дикі звірі...

Страшна підготовка продовжувалася аж до ранку. А потім християн виводили на арену, відкривали клітки

і звітам вибігали морені голодом звірята. Не маючи ніякої можливості захищати себе, християни клякали і востаннє заносили Богу молитву. Тріщали людські кості в пащах левів і тигрів, а кров мучеників всякала в римську землю.

Серед вереску товпища, рику диких звірят і молитов віруючих Христос писав на піску арени слова, які колись спрямував до своїх улюблених учнів: **«Кажу вам, будете сумувати і плакати, а світ буде веселитись».**

Число мучеників було вражаюче. Сягало мільйонів. Деколи в часі переслідувань знищували цілі села і містечка, а навіть райони. Засуджували до страти цілі легіони через те, що вояки були християнами і відмовлялися приносити жертву поганським божкам. От, згадати славний тебанський легіон під командуванням св. Маврикія, який увесь, до одного, пішов на смерть за Христа.

СВЯТИЙ ДИМИТРІЙ СОЛУНСЬКИЙ

Серед того моря мучеників в листопаді в окремий спосіб почитаємо св. Димитрія, який загинув за віру 306 року.

Він був помітною постаттю Римської Імперії, оскільки займав посаду намісника грецького міста Солунь (Салоніки). Коли почув проповіді владик і священників про Ісуса Христа, – не залишився байдужим. Переосмислив стиль свого життя, задумався над своїми досягненнями, можливостями кар'єрного зростання. Він розумів, що є улюбленцем імператора, од-

нак, не зважаючи на це, вирішив, що Христос виростає понад усе йому відоме. Тоді вирішив охреститися. Початково утримував це в таємниці, незабаром однак знайшлися такі, хто керуючись примітивним відчуттям заздрости з огляду на життєві успіхи Димитрія, донесли про все імператорові. Тоді настав час вибору поміж земними досягненнями, та тим, що пропонує Ісус Христос. Саме тоді Димитрій являється світу у всій своїй християнській красі. На допитах не відрікся Христа, а відтак його кинули за ґрати, а опісля влаштували мученицьку смерть.

ПРО НАС

Переслідування були і будуть доки існуватиме Церква. На землях України переслідування за віру в Ісуса Христа тривали майже до наших днів. Ось одне з католицьких радіо повідомило, що в нашій сучасності щороку гине 170 тисяч християн, кожні три хвилини хтось на Землі віддає своє життя за Христа. Вірити не хочеться!

Переслідування Церкви, це насамперед свідчення моральної могутності християнства і, парадоксально, такі дії, як правило, призводили до поповнювання рядів армії християн. Ось 2009 р. в Індії було вбито протестантського пастора разом з сином – на християнство перейшло ціле село. Тому Тертуліян мав право писати: **«Стаємо чисельнішими, коли нас вбивають; кров мучеників є насінням християн».**

Переслідування були і є доказом божественного начала Церкви.

Дорогі Брати і Сестри! Живучи в ореолі християнської мисливщини, маємо обов'язок свідчити про Христа і вести себе гідно. Молім св. Димитрія, щоб дав нам силу зрозуміти сенс Божої справи і залишатися завжди вірними його науці. Амінь.

Владика Петро

ДЕМОКРАТИЧНІ (ЗІ СКРИПОМ)

▼ **Продовження. Початок на 1 стор.**

З сумом читалося повідомлення київського журналіста Вахтанга Кіпіані про Церкву. «Найприкріше враження від виборчої кампанії на Галичині – це майже повна асоціація владик і парафіяльних священників як УГКЦ, так і всіх трьох православних Церков з багатенькими буратінами-мажоритарниками. Сотні випадків прямої агітації, спільні заходи з "добродіями", прий-

няття дорогих подарунків як от поїздки панотців до Святої Землі чи всім селом у Зарваницю... Заклики предстоятеля УГКЦ Святослава ("якщо взяли – віддайте і покайтесь"), – прямо ігнорувалися. Отці дозволили втягнути себе у піар-супровід марафону небаченої передвиборчої щедрості. І це дуже сумно.»

Що далі?

Новий парламент з певністю

буде цікавішим від теперішнього в мериторичному та «театральному» сенсі через входження туди нових облич, а головню «Свободи». Хочеться вірити чуткам, що на початку «свободівці» брали гроші від всіх, включно з «Партією Регіонів», але тепер усамотійнилися.

Близько половина з тих, хто пішов на виборчі дільниці, підтримала опозицію представлену «Батьківщиною», «Ударом» та «Свободою». Це колосаль-

ний вияв недовіри нинішній владі! Віктор Янукович повинен це обов'язково врахувати, якщо думає переобиратися в 2015 році. Скоріш за все, однак, не врахує і тільки поглиблення економічної кризи (а воно невідмінно буде) змете «Партію Регіонів» з київських пагорбів.

Висновки

Виборча кампанія стояла під знаком «гречки» та адмінресурсу, тобто незаконного використання кандидатами службової позиції. Сам

перебіг голосування не викликає більших застережень, а от вже процес підрахунку голосів відбувався з колосальними порушеннями, відтак з певністю можна говорити, що влада вкрала опозиції певну кількість місць в новому парламенті. В даний момент підрахунок голосів ще іде, а відтак продовжуються колосальні махінації. Невже «регіонали» дограються до того, що ці вибори Захід таки не визнає демократичними?

Для «ХГ» Андрій Фецин

РІК ВІРИ

ВСІ ЛЮДИ МАЮТЬ ПРАВО ПІЗНАТИ ІСУСА

✚ У світі існує чимало людей, які потребують нової євангелізації – нової зустрічі з Ісусом, який відкриє їхні очі та навчить вірного шляху. На це звернув увагу Папа Бенедикт XVI у проповіді під час Служби Божої з нагоди закриття Синоду Єпископів, що від 7 до 28 жовтня роздумував у Ватикані над викликами нової євангелізації.

Під час Літургії читався євангельський уривок про зцілення сліпого Вартимея, а Святіший Отець назвав це промовистим збігом. На шляху до Єрусалиму, де мало звершитися Пасхальне таїнство, Ісус зустрічає Вартимея – сліпця, який жебрав при дорозі з Єрихону до Святого Міста. Почувши, що надходить Христос, він почав звивати: «Ісусе, Сину Давидів, змилосердься наді мною!». «Його чудесне зцілення, – зауважив Бенедикт XVI, – є останнім, яке Ісус звершує перед Своїми стра-

стями, і не випадково йдеться про сліпця, людину, очі якої втратили світло».

Святіший Отець зауважив, що в нашому житті існують цінні багатства, які можемо втратити, і які не є матеріальними. «У цій перспективі Вартимей може представляти тих, хто живе в регіонах давньої євангелізації, де послабилися світло віри, і вони віддалилися від Бога, не вважають Його важливим у своєму житті». Як наслідок, вони «втратили надійний орієнтир життя і стали, часто несвідомо, жебраками сенсу існування. (...) Існує чимало людей, які потребують нової євангелізації, тобто, нової зустрічі з Ісусом, Христом, Божим Сином, Який може наново відкрити їхні очі та вказати дорогу», – сказав Бенедикт XVI.

Нова євангелізація, за словами Папи, стосується всієї Церкви. Насамперед, звичайного душпастирства, «яке повинно дедалі більше

надихатися полум'ям Святого Духа, щоб запалювати серця вірних, які приймають активну участь в житті громади». У цьому контексті Святіший Отець окремо наголосив на душпастирських напрямних, що зродилися під час Синоду. Зокрема, на важливості доброго приготування до Святих Таїн християнського втаємничення – Хрещення, Миропомазання та Євхаристії. Наголошено також на важливості Покаяння. «Саме через цей сакраментальний шлях проходить Господнє покликання до святості, звернене до всіх», – пояснив Бенедикт XVI.

Нова євангелізація, – віддалі Папа, – тісно пов'язана з місією серед ще неохрещених, тому що Церква має обов'язок звіщати спасіння людям, які ще не пізнали Христа. А оскільки явища глобалізації та міграції переміщують народи, то обов'язок звіщення Божого слова стосується

і регіонів з давньою християнською традицією. **«Всі люди мають право пізнати Ісуса Христа та Його Євангеліє, а з цим пов'язані обов'язки християн, всіх християн – духовенства, чернецтва та мирян – звіщати Добру Новину»,** – наголосив Бенедикт XVI.

Третій аспект нової Євангелізації стосується охрещених, які не живуть вимогами, що випливають з Хрещення. Церква повинна допомогти їм знову зустріти Ісуса Христа, наново відкрити радість віри та повернутися до релігійних практик у громаді вірних. «Крім традиційних завжди дійсних душпастирських методів, Церква намагається застосовувати нові методи, розробляючи нові мови, відповідні до різних культур світу. І в різних кінцях світу Церква вже розпочала цей шлях душпастирської винахідливості, щоб наблизити людей до Бога.»

За матеріалами: radiovaticana.org

КОРОТКО

ГАЗ З ЄВРОПИ

В Україну почали надходити перші, альтернативні російським, поставки газу з Німеччини через Польщу. Випробувальний період триватиме до нового року, потім можуть бути підписані контракти. Експерти наголошують, що навіть російський газ для Німеччини коштує дешевше, ніж для України. Київ вже два роки веде переговори з Москвою про зниження ціни – безрезультатно. Вважається, що поставки газу з Європи, це спроба натиснути на росіян, щоб пом'якшили свою позицію. Українські чиновники зазначають, що альтернативні поставки – це тільки тимчасовий захід. За їхніми словами, через декілька років Україна зможе за рахунок власних ресурсів до мінімуму скоротити імпорту газу. Дві великі західні компанії, Shell та Chevron, ведуть підготовку до видобутку сланцевого газу в східній та західній Україні. Завдяки тому вже у 2015 р. Україна сподівається зменшити свою залежність від імпорту на 50-70 відсотків.

НЕРВОВО У МОСКВІ

Президент Росії Володимир Путін серйозно хворий. Офіційно, він перенапружив м'язи, неофіційно мовиться про проблеми з хребтом. Всі заплановані на жовтень та листопад закордонні візити Путіна перенесено на грудень. Через брак точних інформацій про стан здоров'я Президента, в Москві стало вкрай нервово. Конкуруючі провладні клани та угруповання бояться про своє майбутнє і все відвертіше скалять один на одного зуби. Для демократичної країни подібна ситуація не була б нічим надзвичайним, інакше є в Росії, де вся політична система держави тримається на одній особі, мало того, в країні зараз немає людини, яка могла б замінити Путіна.

ПРАВДА І МІФИ ПРО УПА

Згадується вислів нібито Шарля де Голля, що якби у нього була така армія, як УПА, то німецький чобіт ніколи б не ступив на французьку землю; Че Гевара ненавчався тактики партизанських дій в українських повстанців, що досвід УПА вивчають в американських військових академіях. Що з цього є правдою, а що – вимислом?

Володимир В'ятрович: Теза Шарля де Голля є легендою, що йде з 1970-их рр. Не знаю, як вона з'явилася, але я ніде не зустрічав документальних підтверджень їй. Чи вивчали досвід УПА в американських академіях, то скажу, що так, вивчали. Навіть зустрічаються згадки в американських журналах, зокрема, Military Review 1960-70-их рр., присвячені вивченню тактики повстанців. Одним з авторів таких публікацій був аргентинець Енріке Мартінес Кодо, який у 1960-их рр. опублікував дуже цікаву монографію «Повстанці за залізною стіною». Це – перша іспаномовна історія УПА. Звідси витікає чи то легенда чи то правда щодо Че Гевари, якому в руки цілком могла потрапити ця книга, книга його земляка-аргентинця. В своїх спогадах Че Гевара пише про те, що прикладом в його війні була діяльність українських партизан. Яких саме – то вже важко зараз з'ясувати напевне.

Сергій Багрянний, Агентство Стратегічний Досліджень

АПОСТОЛЬСЬКА ЕКЗАРХІЯ – СОБОРЧИК

З 15-го по 18-е жовтня 2012 р.Б. відбулася зустріч духовенства Апостольської Екзархії. Під час засідань заторкувались основні питання пов'язані з життям парафії, що є найважливішою складовою частиною кожної єпархії чи екзархії. В парафії відбувається, через св. Тайни Хрещення, звичайне прийняття вірного до Церкви. Тут також вірний отримує досвід життя спільноти, тут він, через прийняття Св. Тайни Євхаристії, зустрічається з Христом.

Соборчик відбувався за участю Апостольського Екзарха для українців греко-католиків в Німеччині і в Скандинавії Кир Петра (Крика), а також 22 отців-душпастирів екзархату. До участі із доповідями було також запрошено о. д-ра Андрія Танасійчука, професора східного канонічного права при Факультеті Канонічного Права св. Пія X у Венеції, який крім наукової праці, також і сам є задіяний в душпастирську працю як сотрудник собору Успіння Пресвятої Богородиці в місті Чернівці, що на Буковині.

В перший день праць було розглянуто поняття парафії у світлі церковного права, а також ціль її існування разом з її основними завданнями, які на неї поклала Церква. Головним і допоміжним інструментом в цих роздумах було обрано пастирський лист Блаженнішого Святослава: «Жива парафія: місце зустрічі з живим Христом», а також цьогорічні рішення Синоду Єпископів УГКЦ, який проголосив цей рік для нашої Церкви – роком мирянина!

В різних доповідях, дискусіях та духовних розважаннях, опираючись на цих двох документах нашої Церкви, було зроблено старання показати приклад особи священнослужителя, який є задіяний безпосередньо до душпастирської праці в парафії. Було наголошено, що отець парох чи його

помічники, маючи контакт з вірними власної Церкви свого права, але також і з вірними християнами приналежними до інших конфесій чи релігій, є покликані до знання норм права власної Церкви. Будучи обізнаними із канонічним правом, священнослужителі зможуть ефективно допомагати своїм вірним, щоб ці могли повноцінно реалізувати своє покликання в Церкві, яке виражається насамперед через живу участь у святих Тайнах, утворюючи тим самим особистий контакт з Ісусом Христом.

Крім обов'язків душпастирів по відношенню до вірних мирян, також було звернуто увагу на особу мирянина, який через прийняття Таїнств Християнського Втаємничення стає членом Церкви, і тим самим починає підпорядковуватись церковному праву. Що є суттю цих церковних відносин між душпастирем і мирянином, було вказано на кан. 16 ККСЦ, який чітко підкреслює і виразно вказує, що вірні миряни мають право отримувати від своїх Пастирів допомогу з духовних дібр Церкви, особливо від слова Божого і святих Таїн. **Тому отже вірним надається право просити їх у Церкві, а душпастирі мають обов'язок подати їм ці Дари! Це отже і зумовлює душпастирів до праці над власною постійною форма-**

Гільдесгайм, жовтень 2012 р.

цією у її інтелектуальному, духовному та людському вимірі.

Окрім церковно-нормативних інформацій душпастирі Екзархії мали змогу (в рамках праці над програмою Стратегії УГКЦ 2020) переосмислити і проаналізувати власну душпастирську працю, обмінятися досвідом та збагатитися новими знаннями щодо організації душпастирської праці.

Душпастирська опіка над вірними – це особисте знання нормативних актів Церкви, які дозволять не тільки уникнути багатьох проблем у особистій душпастирській праці, але також являється ефективним інструментом у вирішенні багатьох проблем в житті вірних мирян наших парафій. Водночас невід'ємним і вирішальним аспектом душпастирської праці була і залишається підготовка вірних до духовної зустрічі з живим Христом. В поєднанні цих двох аспектів – духовного з правовим – душпастирі змогли отримати в процесі зустрічі певний інструментарій, який вони можуть використувати в своїй подальшій праці.

о. Іван Мачужак

ПРОЩА ДО РИМУ

РЕПОРТАЖ

Рим 1974 р. Водохреща б. Собору св. Софії за участі Патріярха Сліпого.
С-на: М. Галабурда – Чигрин.

В січні ц.р. на сторінках газети «Християнський Голос», була вміщена промова Блаженнішого Патріярха Святослава (Шевчука) з інформацією, що він ініціює всесвітню прощу українців до Риму з нагоди відновлення собору св. Софії, його посвячення й для вшанування 120-ліття з дня народження Патріярха Йосифа Сліпого, який, власне, і побудував Собор. І пішли в рух телефони: Сідней, Мюнхен, Генк...

П'ЯТНИЦЯ. ІДЕМО

Вже заходило сонце, коли біля катедри УГКЦ в Мюнхені почали збиратися хористи та паломники. Виряджали нас в дорогу Преосвященний Владика Кир Петро (Крик), о. Андрій Дмитрик і о. Володимир Війтович.

Коли автобус під'їхав і увесь багаж був запакований, 42 особи з преподобною сестрою Марією, сіли у зручні крісла. Готові до дороги. Отець Володимир, парох мюнхенської парафії, поблагословив нас, побажав, щоби наша подорож була щасливою, а хор виступив успішно.

В автобусі велися цікаві розмови, відтак преподобна сестра Марія і Тарас Бережанський запропонували, тому що ми їдемо на прощу, помолились на вервиці...

І врешті ми перед готелем «Marc Aurelio», недалеко Собору св. Софії.

СУБОТА. БЛАГОСЛОВЕННЯ ВІДНОВЛЕНОГО СОБОРУ

На Велику Вечірню зібралося багато паломників. До Риму приїхали представники української діаспори з Канади, США, Бразилії, Аргентини, Франції, Великобританії, Бельгії, ну і з різних міст Італії. З Австралії нас було двоє – Маруся Юрків-Яроцька, вона Голова Епархіяльної Пасторальної Ради УГКЦ, і я. Люди в вишивках, хтось, і то в різних кінцях площі, тримав синьо-жовті прапори, виднів великий напис «Парафія св. Ольги і Володимира з Чикаго», навкруги підвищення, там й престіл, в кріслах багато священників, преподобних сестер різних чинів!

У торжественній Вечірні нашої Патріяршої Церкви (чи таке звання кому подобається чи ні, але може одного дня Ватикан визнає її такою?), взяло участь близько 3000 паломни-

ків (може й більше). Очолив Службу Патріярх Святослав. Промову про Йосифа Сліпого виголосив о. др. Іван Дацько, останній секретар Блаженнішого й голова організаційного комітету цих святкувань.

СОБОР СВ. СОФІЇ

Собор св. Софії був освітлений. Виглядав прекрасно, білий, білісенський ззовні. Виблискувала у світлі прекрасна мозаїка Святослава Гординського.

Дещо з історії будівництва Собору

Ідея будівництва Собору в Римі належала Блаженнішому Патріярхові Йосифові. Тому й пишуть, що Собор є його «дитиною». Він – найбільш відвідуваний український храм в діаспорі.

Блаженніший Святослав під час проповіді між іншим наголосив: **«Я хотів би, щоб сам дух патріярха Йосифа оновився і в житті Церкви, і в житті українського народу. Бо, на жаль, зараз українці в Україні та навіть за кордоном не знають дуже багато про спадщину патріярха Йосифа, не лише матеріальну, але також духовну, культурну, національну, і так само наукову. І це ще одна нагода, щоб ці люди цією спадщиною переповнилися. Ми бачимо, скільки людей приїхало з цілого світу, Святіший Отець своє спеціальне слово до нас скерував, і, людськими мірками кажучи, мета є виконана. Але плоди цієї прощі ми побачимо тільки з часом, бо вони є Божими».**

НЕДІЛЯ. АРХИЄРЕЙСЬКА БОГОСЛУЖБА

Людей було значно більше, ніж вчорашнього дня. Знов дуже гарно, надхненно співали всі хори, зокрема Івано-Франківський під керівництвом пані Божени Куцїй. Солісти хорів з України варті уваги.

ПРЕСОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ПАТРІЯРХА

Після Богослужби відбулася в Соборі св. Софії пресова конференція Патріярха Святослава для діаспорної преси. Подаю за матеріалом Радіо Ватикан. Одне з поставлених запитань: Яке значення має оновлений собор Святої Софії в Римі в житті українських заробітчан в Італії, як також

Людина живе не тільки мріями, але і спогадами. Вони залишають у людській душі часом радісний, а часом сумний слід. У мене спогади про Італію особливо добрі, та є й гіркі... Рим став для мене життєвою школою. Те, що я там пережила, побачила, і чого навчилася не дав би ані один університет чи книжки. І я вдячна долі, що знову завела мене до Риму!

для всієї УГКЦ? Блаженніший Святослав: **«Відновлення Собору св. Софії є відновленням закликом будувати український національний світ-простір – всім разом треба будувати, як в діаспорі так в Україні. (...) Патріярх Сліпий будуючи цей Собор хотів скликати усіх в розсіяні суцїх. І той Собор кличе вже більше як 43 роки. Очевидно, він буде скликати українців діаспори і в Італії. Ми дуже хочемо розбудувати тут український центр душпастирства для того, щоби українські заробітчани почували себе любленими своєю українською Церквою. Ми хочемо, щоби тут був центр соціальної опіки, центр, я би сказав, такої соціальної адаптації до тих нових умов, можливо і юридичного захисту тих людей. (...) Ми дуже хочемо, щоби цей храм – не був лише музеєм, щоби цей храм був живим, наповненим духовним життям, відкритим для людей, щоби українці почували себе як вдома».**

Обідня перерва. Роздача харчів йшла надзвичайно плинно. Паломники групами сиділи біля своїх автобусів, з деkim ми успіли поспілкуватися, зокрема з преподобними сестрами і Стефаном Миронюком з Боснії.

КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКОЇ САКРАЛЬНОЇ МУЗИКИ

Концерт, який відбувся в неділю 14 жовтня в честь Папи Бенедикта XVI та отців, які брали участь в Папському Синоді в прекрасному храмі «святої Марії ангелів і мучеників» – був один з кращих, які я чула в своєму житті. А була я на багатьох концертах і то в різних країнах світу, з Україною включно. Очікували присутності Святішого отця Бенедикта. На жаль, його не було. Коли соліст – бас Сергій Мареґра виконував соло в «Пролозі» опери «Мойсей» у супроводі хору «Думка» і молодіжної академічної оркестри «INSO- Львів» – і то під диригентурою автора твору, композитора Мирослава Скорика, ніхто з виконавців не здавав собі справи з того, як прекрасно, чудово звучав їх спів, музика! Це був справді пам'ятний виступ солістів, хору, оркестру і диригентів Євгена Савчука і Мирослава Скорика.

На завершення концерту з'єднаний хор, який складався з усіх хорів, які брали участь в святкуваннях, виконав «Многая літа» та «Боже великий, єдиний...». Слів мені бракує описати свої і подруг почування, враження...

А ще я страшенно заздрю, що з такими найкращими співаками України

співають мої сестри Надя й Оля. Які вони щасливі!

ПОНЕДІЛОК. Свята Літургія в базиліці св. Петра

На завершення всенародної прощі в базиліці св. апостола Петра відбулася урочиста Архидієрейська Літургія. У ній взяло участь близько 3000 паломників. Проповідь виголосив Преосвященний Владика Борис Гудзяк. Він між іншим сказав: **«Сьогодні ми маємо унікальну можливість молитися у храмі, в якому під час Другого Ватиканського Собору патріярх Йосиф Сліпий на весь світ заявив про свою Церкву-мученицю. Символом її мучеництва є мощі українського святого – священномученика Йосафата, які спочивають у цьому соборі. Тоді голос патріярха Йосифа був голо-сом вопіючого в пустині, що пророкував воскресіння нашої Церкви».** Подякував Владика Богові за дар свободи, і ту ласку, що сьогодні ми можемо молитися «в мирі та радості в центрі християнського світу».

Після завершення Літургії владики й священники помолилися під час акафісту до святого священномученика Йосафата Кунцевича, архієпископа Полоцького. Співав катедральний хор «Покров» з Мюнхену.

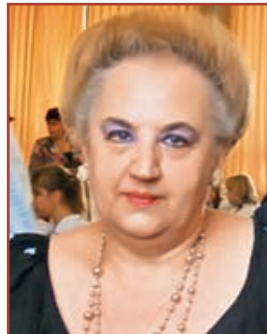
ВІЇЗД

Врешті-решт, змучені фізично й емоційно від напружених днів, готуємося до виїзду з Риму. Запакували багаж в автобус. Так, нам пора в дорогу!

Понеслися в автобусі мелодії українських пісень, народних, з Лемківщини, пісні з альбому УПА, яких ще не чула... Співали й співали, поки Італію глибока ніч не накрила.

Кожний з нас задоволений з побуту в Римі і свідомий того, що ми, як учасники Всенародного паломництва, велично віддали шану історичній постаті, Блаженнішому Патріярхові Йосифові Сліпому, який в цьому ж Римі досягнув колосальних подвигів.

Для «ХГ», Марічка Галабурда, Чигрин

СВЯТО ПОКРОВИ ТА УПА

...У МЮНХЕНІ

Мюнхенське щорічне Катедральне Храмове свято відбулося в неділю 21.10.2012. Свято переклали через те, що катедральний хор «Покров» брав участь у заходах в Римі з нагоди посвячення відновленого Собору св. Софії.

Архиерейська Служба Божа почалася співом хору «Покров» під диригентурою Станіслава Чуєнка. Хористи почали з пісні «Будь ім'я Господнє». При вході до Катедрального Храму Преосвященного Владику Кир Петра вітали двоє найстарших ветеранів – церковні та громадсько-політичні діячі: пані Ярослава Філь подарувала Владиці китицю квітів й подякувала за його працю в Екзархії, а пан Григорій Комаринський підніс Владиці на вишитому рушникові хліб і сіль, сказав при цьому кілька слів подяки від імені парафіян.

Церква виповнилася вірними, більшість з них – новоприбулі з України. Святочну проповідь виголосив Владика. Богослужбу відправляли з Преосвященним Владикою отці: Володимир Війтович – адміністратор парафії, Іван Мачужак – канцлер Апостольської Екзархії, Андрій Дмитрик, Ігор Мизь, Кирило Губертус.

Служба Божа, яку співає «Покров», є завжди справжнім концертом релігійної музики. Хористи, після успішних виступів в Римі, співали впевнено і надхненно.

Отець Володимир Війтович, як господар Свята, привітав духовенство і ветеранів релігійно-громадського і політичного життя, яких вже не так й багато лишилося в живих, також присутніх гостей, делегацію консульства України, віце-консула Тараса Кулайця, Мирославу Зінкевич, пані проф. др. Ярославу Мельник, ректора Українського Вільного Університету, і усіх присутніх, які засіли за столи у вщерть заповненій залі.

Після обіду – а було багато різних страв – вершком свята став виступ Студентського Ансамблю. Молодь виконала кілька народних пісень а також з альбому УПА, вони їх присвятили річниці УПА і тим, хто воював зі зброєю в руках за незалежність України. Здається, що найбільш популярною була «Молитва за Україну» (я такої ще не чула), яку на закінчення свого виступу вони, на домагання публіки, повторили. Присутні в залі – багато молоді з України і діаспорці – гучними оплесками сприймали нові і вже знані пісні у виконанні Студентського Ансамблю. Було багато похвальних слів на адресу співаків й гітариста.

Виступила з двома своїми релігійними піснями преподобна сестра Єлена, редемптористка зі Львова, яка перебуває наразі в Німеччині й пише докторат. Які чудесні слова пісень, а яке ніжне, прекрасне виконання. Можна її слухати й слухати.

Синоптики заповідають за кілька днів перший сніг... Та чудесні, чарівні пісні хору, студентського Ансамблю і сестри Єлени зіграли душі присутніх на цьогорічному Парафіальному Святі св. Покрови в Мюнхені.

Для «ХГ», Марічка Галабурда – Чигрин

...У СТОКГОЛЬМІ

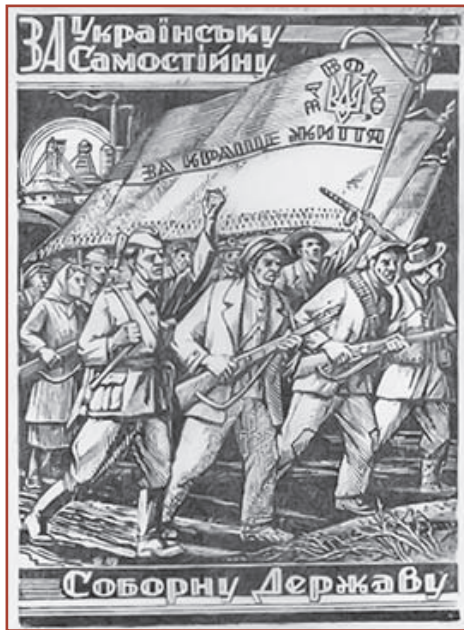
Цьогоріч УПА відзначає свій ювілей – 70-річчя з дня утворення. Напередодні українці м.Стокгольму зібралися у церковній залі на просвітницьку годину, після Богослужіння, де висвітлювалися непрості питання в історії УПА, питання, які роз'єднують українців на два табори, «за» і «проти». Продовжу словами Петра Кралюка, проректора Острозької Академії, який у своїй статті під назвою «Незасвоєні уроки» написав таке: **«Звісно, УПА – явище непросте, яке потребує вдумливого, об'єктивного розгляду. Те, що в нас писалося про цю «армію без держави», часто писалося й пишеться з партійних позицій – чи то з прокомуністичних, чи з пронаціоналістичних. Очевидно, треба виходити з того, що УПА своєрідна самооборона на західноукраїнських землях, яка виникла під час Другої світової війни для протистояння окупантам (як німецьким нацистам, так і радянсько-більшовицьким), а також для боротьби з польськими військовими формуваннями, які, в міру можливості, проводили «зачистки» західноукраїнських земель від українського населення (особливо це стосувалося Холмщини, Західної Галичини, Лемківщини). Тобто були об'єктивні підстави для виникнення такої «армії без держави». Але був і суб'єктивний чинник – Організація Українських Націоналістів. Саме ОУН взяла на себе функцію організатора УПА. Завдяки їй боротьба увічнів отримала ідейне націоналістичне спрямування.»**

Одним із головних питань на просвітницькій годині було питання жіноцтва в УПА. Ґрунтовну доповідь «Жіночі обличчя ОУН-УПА» зачитала голова Союзу Українок Скандинавії, п. Зоряна Кікцьо. Дівчина, жінка – цвіт України. З якою посвятою жертвували себе, як же вони віддано рушили на службу святій ідеї незалежності. Це була справжня відвага, справжня армія жінок. І ворог хоча душив, нівечив, розпинав, але не міг протистояти тій силі, якою наділяв сам Бог ту ніжну половину нації нашої, яка не тільки продовжувала рід, але встала у страшну вирішальну годину на захист як українська Берегиня.

14 жовтня, саме на день Покрови, на центральній площі м.Стокгольму був збудований «живий Тризуб», незважаючи на дощ, там зібралося чимало однодумців, справжніх патріотів.

Проте скінчиться Покрова – про УПА забудуть чи майже забудуть. І не згадуватимуть про уроки цієї «армії без держави», яка, попри неймовірні труднощі, творила і свою державу, і свій інформаційний простір, тобто український світ, а шкода...

Для «ХГ», Н.Войтюк

Ніл Хасевич, "Зота", дереворит, 1949 р.

...ТА ЛЯЙПЦІГУ

Коли осінь сягає свого апогею, одягаючи землю у пишне вбрання, в Україні відзначають одне з найбільш шанованих свят – Покрова Пресвятої Богородиці, в народі його ще називають Третя Пречиста. Для нас, українців, це свято християнське і національне, яке символізує зв'язок поколінь, немирущість традицій нашого народу. Як і славне Військо Запорізьке, так і Українська Повстанська Армія, віддалились під опіку Богородиці. Цього дня ми з вдячністю і вірою приймаємо заступництво і клопотання за нас перед Богом Пресвятої Діви Марії.

14 жовтня в українській греко-католицькій церкві Юрія Переможця, що у Ляйпцігу, було багатолюдно. Величальні гімни та щирі молитви неслися до Небесної Цариці з проханнями і надалі тримати під своїм покровом український народ, нашу державу, яка, особливо зараз, потребує її заступництва перед Богом. Після Служби Божої о. Богдан Лука відправив папаху по вояках УПА, які віддали своє життя за Україну.

Далі святкування продовжилося у залі при церкві. Його відкрив вірш Наталії Козленко «Благословенна та держава, що має відданих синів». А далі присутні під супровід пісні Олександра Смика «Сніги, сніги...» поринули у повстанські будні, які збереглися для прийдешніх поколінь на світлинах.

Під час урочистого вечора ми перегорнули багато цікавих і можливо для деякого маловідомих сторінок героїчної історії УПА, сучасних її досліджень і відкриттів. Наприклад, в липні у Луцьку настоятель парафії УАПЦ в Чикаго, Іван Боярчук, передав голові Волинської облдержадміністрації Борису Клімчуку ікону «Образ Покрови», на якій вояки УПА у 1942 р. приймали присягу. Влітку цього ж року біля села Корчин на Львівщині знайдено місце розташування бункера головного осередку пропаганди УПА. Криївка вражаючих розмірів (35 метрів завдовжки та 5 м в ширину).

Кого могли залишити байдужими слова Ніла Хасевича, художника, який створив візуальний образ УПА, відомий нам з архівів – від плакатів до нагород. Він міг спокійно заробляти на життя творчістю, живучи за кордоном, але обрав собі інший шлях – складний і небезпечний. І за свій вибір заплатив життям у віці 47 років. "Я не можу битися зброєю. Але я б'юся різцем і долотом. Я каліка, б'юся в той час, коли багато сильних і здорових людей в світі навіть не вірять, що така боротьба взагалі можлива... Я хочу, аби світ знав, що визвольна боротьба триває, що українці б'ються..."

Велику роль у підтриманні здорового духу УПА відіграло українське духовенство. Присутні мали можливість більше довідатися про служіння греко-католицького священника Василя Шевчука, який був капеланом Перемиського Куреня УПА (Захерзоння) під псевдонімом «Кадило» і зазнав мученицької смерті у вересні 1948 року. Не оминули автори програми і великого вкладу українських жінок у національно-визвольну боротьбу. Героїзм і трагічні долі зв'язкових Романа Шухевича, Галини Дідик, Катерини Зарицької, Ольги Льків, Марти Пашківської та Дарії Гусак гордістю і болем відгукнулися в серцях присутніх.

У виконанні хористів нашого душпастирства на святі прозвучало багато повстанських пісень, зокрема «Деся там далеко на Волині», «Гей, хлопці» та інші. Присутні мали можливість пізнати і повстанську музу. Поетичне слово Івана Хмілья, Романа Дурбака, Петра Гетьманця, а також Зеновія Красівського начебто продовжувало бойові змагання.

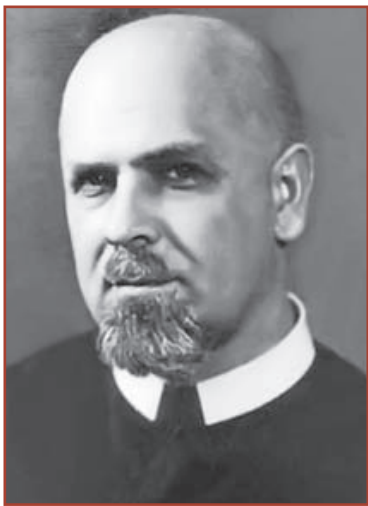
Святковий вечір пам'яті героїв УПА закінчився спільним виконанням пісні «Ой, у лузі червона калина». На очах багатьох присутніх бриніли сльози...

Пережите на святі і як відповідь на чергові пасквілі, які з'явилися напередодні свята на інтернетних сторінках та в пресі, хотілося б завершити віршем Олеса Доріченка:

«Чи той бандит, хто край свій захищає,
Хто за свободу гине у бою,
Хто кулаками ворога стрічає
У рідній хижці, рідному гаю?
Чи той бандит, хто любить батьківщину,
Той, хто колін в покорі не згина,
Той, хто боронить неньку та дитину,
Скажіть мені, яка його вина?
Ні, не бандитами були ви! – Хай долоні
Стискала аж до крові чесна лють,
Бандити ж ті – грабіжники законні,
Яких визвольниками інколи ще звуть».

Для «ХГ», Макогон Оксана

[З літопису християнської України]

ПОГЛИБЛЕННЯ ХРИСТИАНСТВА В УКРАЇНІ

З територіяльним поширенням християнства за Володимира тісно пов'язана друга справа – його поглиблення в душах новоохрещених. Без такого поглиблення – про територіяльне поширення християнства чи тільки формальне охрещення народу думати неможливо, і неправильно. Коли християнство не мало являтися тільки зверхнім обрядом хрещення, воно мусіло піти в глибину. Про це мусіло, в першу чергу, подбати духовенство і єрархія. Вже сама лише потреба вишколу місцевого духовенства для релігійних потреб народу, змушувала до цього. Треба було, щоб з місцевого населення рекрутувалося молоде духовенство, щоб задоволити потреби віруючих та місійно охопити такий великий простір, як Київська Держава, щоб християнство не залишалось далі тільки справою чужинців-місіонерів, хай і слов'янського походження (болгарська теорія).

Костюми давньоукраїнських селян
(за Т. Ніколаєвою)

Першою справою, яка лежала Володимирові на серці – було **ПЛЕКАННЯ ХРИСТИЯНСЬКОГО КУЛЬТУ**

та підготовки духовного доросту. Тому, зараз-таки після оповідання про хрещення народу, говориться в літописах про освоювання храмів. Ці храми споруджували, звичайно, на тих місцях, де скоріш стояли поганські кумирі і капища. Знаємо докладно про церкву св. Василя, про церкву Господнього Преображення в Василеві біля Києва, та про Десятинну церкву в Києві, для якої Володимир призначив державну десятину зі своїх княжих прибутків, за західно-європейськими зразками. Десятину продержується в Україні аж до татарської доби, як база існування церков та втримання духовенства. Крім того, вже за Володимира, Церква одержала перші фундації у нерухомих та людей, призначених до церковної обслуги і допомоги. За прикладом Києва пішли інші міста, зводячи храми в честь Господських і Богородичних празників та на пошану святих Божих угодників християнства. До яких розмірів дійшов цей розвиток храмобудівництва, можна бачити з записки літописця Тітмара Мерзебурзького, в якій сказано, що німці, які в 1018 році відвідали Київ, начили в ньому щось коло 400 церков. Очевидно, це не були великі храми і були будовані найчастіше з дерева, а тому ставали часто жертвою нерідких тоді випадкових чи воєнних пожарів, які згодом літописці відзначають у своїх записах.

Дальшим виявом поглиблення християнства було **ВИХОВАННЯ ДУХОВНОГО ДОРОСТУ**, з якого могло б рекрутуватися духовенство. Літопис говорить, що після хрещення киян Володимир збирав поміж боярством дітей для «навчання книжного». Це показувало б, що Володимир оснував якусь духовну школу. Що йшлося у першу чергу

про школу духовну виходить з того, що тодішнє шкільництво в Європі мало передусім церковні цілі та й те, що діти йшли з дому назавжди і матері плакали за ними як за небіжчиками. Докладніше про цю духовну школу не знаємо нічого. Та мусіла вона, відай, взоруватися на візантійських зразках, які були досить високі, та мусіла в основному користуватися староболгарською духовною літературою і текстами. Навчали, відай, і греки і болгари, та вчили також мови грецької і болгарської, які були тоді «мовою книжною». З тієї духовної школи мусіло вийти багато добрих духовників, таких як пізніший митрополит Іларіон та дехто з єпископів. Можливо, що вже й за Володимира такі чи подібні школи були основані й при інших єпископських осідках у столичних містах поодиноких Земель, при яких виховувався нижчий і вищий клир.

Зі справою шкільництва пов'язана тісно і **СПРАВА ДУХОВНОЇ ЛІТЕРАТУРИ** – книг, і для богослужби, і для навчання, які могли приходити в Україну з двох джерел – з Візантії і з Болгарії. Початки т.зв. перекладної літератури треба класти вже на часи Володимира, не враховуючи туди і фак-

ту, що справа богослужбових книг виринула в Україні вже з перших днів її охрещення. Церковна служба – суттєво ґрунтується на книзі.

Дальшою помітнішою справою для поглиблення християнського життя в Україні – було **УКЛАДЕННЯ ВІДПОВІДНОГО ЦЕРКОВНОГО ПРАВОПОРЯДКУ**: церковного уставу, який має назву – Володимирового Уставу. Це збірник законів, які принаймні частково обнімають церковно-правні норми князя Володимира Великого. Про цей Устав наросла вже окрема література, але думки істориків розбіжні й про його постанови, і про його зміст. В такій формі, в якій він зберігся – він, очевидно, пізнішої дати, та виказує пізніші настанови. Більшість сьогоднішніх вчених тримається думки, що під цими пізнішими настановами лежить правна основа часів Володимира, незалежно від того, чи ця основа тільки матеріального чи також і формального характеру. Можна певно сказати, що вже за Володимира потреба такого Уставу безперечно була й відчувалась, і її диктувало саме таке життя, головне, коли Українська Церква єрархічно оформилась. Між державною і церковною владою було багато спільних справ

і треба було знайти якийсь унормований спосіб життя і поведінки, та й співжиття і співпраці в т.зв. мішаних справах, які інтересували і одну, і другу владу, церковну і громадську. А це тим більше, що церковно-правне християнське законодавство мало за собою вже кілька століть розвитку, головне в Візантії, та знайшло багато успішних розв'язок загального характеру, які треба було здійснити в Україні. Вже хоча б тільки така справа, як напр., десятина – вимагала певного нормування, не кажучи нічого про справу церковного судівництва та карного права, побудованого на християнських засадах.

Дальшим виявом такого поглиблення християнського життя в Україні були й досить **ЖИВІ ЗВ'ЯЗКИ З ЗАХОДОМ І З АПОСТОЛЬСЬКИМ РИМСЬКИМ ПРЕСТОЛОМ**, які були взаємні та не обмежувались лише до дипломатичних уклонів і привітів. Ми не знаємо їх змісту, але знаємо наприклад позитивно про обмін мощами святих Божих угодників, який скріплював християнський культ в Україні та вдосконалював духовність народу.

На кінець згадаємо ще й особисту глибоку участь Володимира в місійному ділі

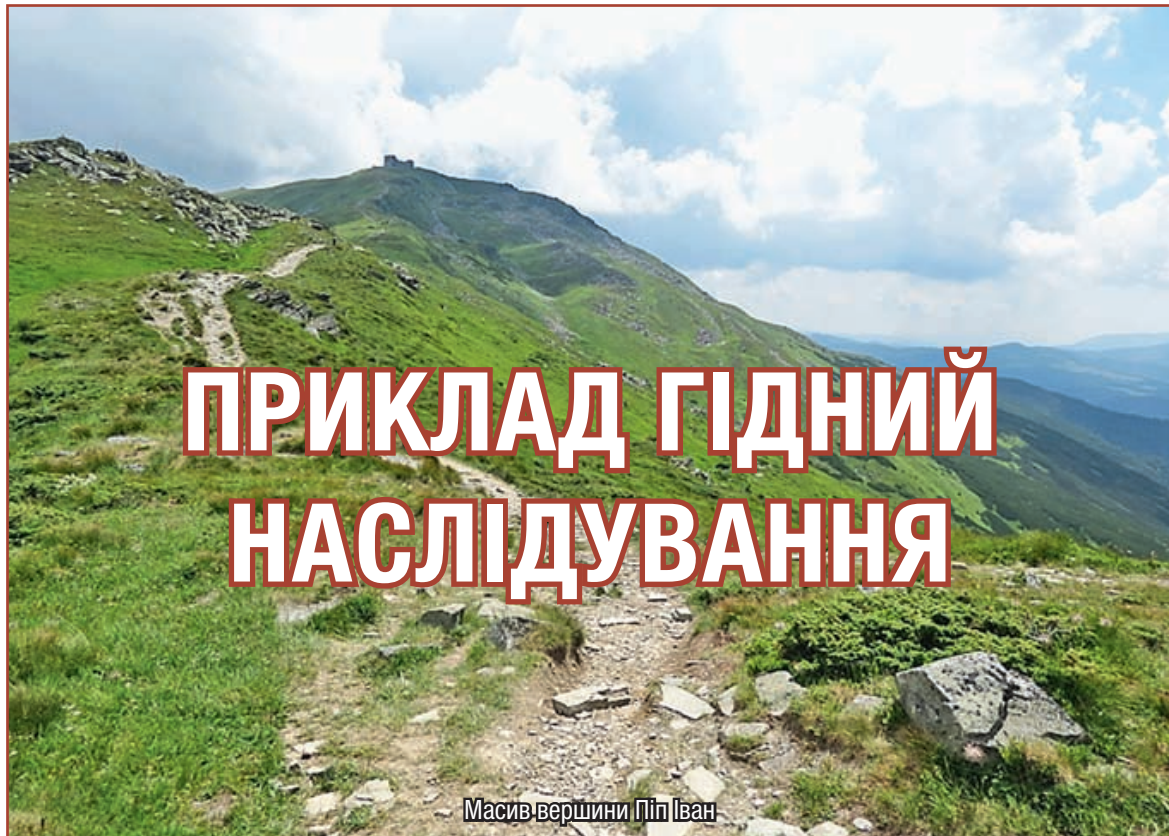
Заходу, коли він піддержував особисто християнську місію св. Брунона з Кверфурту до половців у 1007-8 роках. Окрім того, що Володимир дав йому відповідний супровід, згодом один з синів Володимира, разом з висвяченим для половців єпископом, продовжував розпочате діло, яке було християнським боговгодним учинком, а не лише політичним розрахунком.

До якого ступеня християнство увійшло вже в тих часах в українську душу й думання та життя, побачимо згодом за князя Ярослава, якому припало жати засіяну батьком ниву українського народу.

Як глибоко закорінилось євангельське вчення в душу українського народу, можна бачити наглядно на житті й страданні святих Бориса і Гліба, улюблених синів Володимира. В їх особах християнська духовність і братолюб'я перемогли добиличню жадю влади варяга, а народ оцінив зразу і високо їхній вчинок, який припав йому до душі та знайшов відзвук.

Це правда, що українські духовники ще довго будуть скаржитися на так зване народне двоєвір'я, тобто оту тривалість у зберіганні елементів українських народних вірувань та фольклорних звичаїв, але слід сказати, що ці скарги походили з ідеальних вимог духовного стану, який бажав щоскоріше пристосувати життя широким мас до вимог віри і християнського вчення та бачити скорі і великі плоди своєї проповіді. Та коли зважити, що у всенародних масштабах розвиток іде більш органічно і повільно, як у визріванні одиниць, то тому не можна дивуватися. Отож, хоч і повільнішим, але тривалішим кроком, радше еволюційним як революційним шляхом, входили християнські істини в життя і побут народу, зате входили туди спокійно, без потрясень психічних, а тим більше – громадських і соціальних, без драстичних реакцій, які завжди постають там, де справи ще не визріли знутри, але бувають накинута чи приймаються спершу ззовні. Християнізація українського народу – була Божим ділом, а не людським розрахунком, і як така – здійснювалася Божими методами миру і довготерпеливості.

о. Атанасій Великий, ЧСВВ

ПРИКЛАД ГІДНИЙ НАСЛІДУВАННЯ

Масив вершини Піп Іван

Будівництво станції поляки розпочали 1936 року, підробляли гуцули, які возили на вершину камінь. Урочисте відкриття відбулося два роки згодом. Обсерваторія на Попі Івані стала астрономічним відділенням Варшавського Університету. Вона складалася із 43 кімнат. Серед них – конференц-зал, помешкання керівника обсерваторії, інші житлові приміщення, їдальня, кабінети, зал для метеоінструментів тощо. У підва-

лі обладнали акумуляторну та котельню.

Після початку Другої світової війни працівники обсерваторії евакуювали найцінніше обладнання. Сьогодні ремонтований трилінзовий об'єкт знаходиться в Сілезькому планетарії. Будинок та залишки обладнання в кінці 1939 р. перейшли у власність совєтської влади. До червня 1941 р. тут проводились метеорологічні спостереження. Згодом німці вивезли металеві

Після кривавого минулого українці та поляки з трудом будують зруби взаємної довіри. Іншого виходу немає – сусіди мусять шукати шляхів розуміння! На щастя є чимало відданих цій ідеї людей, при чому як в Польщі, так і в Україні. Цього року примітною спільною ініціативою стала справа відбудови довоєнної обсерваторії на вершині Піп Іван, що на межі Івано-Франківської та Закарпатської областей. Взялися за це діло представники Варшавського та Прикарпатського Університетів. Після відбудови популярна карпатська вершина стане центром для студентів, там поставлять новий телескоп, створять біологічний стаціонар.

частини астрографа до Львова, а місцеві мешканці розтягли звідтам все, що становило бодай якусь цінність. З мідних листів куполу та даху обсерваторії робили великі чани,

в яких до сьогодні варять сир на навколишніх полонинах.

Роботи з відновлення обсерваторії вже тривають.

Для «ХГ» підготував Роман Крик

Візуалізація проекту відбудови

[Важкі питання віри]

Чи нормально для християнина боятися смерті? Чи не означає це, що людина боїться Божого суду? Я розумію, що, як віруюча людина, я повинен приймати смерть спокійно і з довірою до Господа. Але одна справа – розуміти це, інше – приймати всім серцем...

Для віруючої людини відчувати страх смерті, це цілком природно. Адже смерть робить замах на найпрекрасніше благо, яке у нас є – життя, – заради якого Бог нас навіть наділив інстинктом самозбереження. Відносно смерті ми відчуваємо подвійний страх. По-перше, смерть сама по собі – це мука, страждання. Святий Тома Аквінський говорив: **«Смерть і будь-який тілесний недолік, як і непослух плоті духу, – це страждання за гріх прабатьків»**. А оскільки вона позбавляє першого блага людини, життя, то вона є найбільшим стражданням. Смерть незворотно відрізає нас від цього світу, від усіх земних, тимчасових благ, яких ми потребуємо і які любимо. Тому інстинктивно ми уникаємо всього того, що може нанести хоча б найменшу шкоду нашому земному життю.

Але, поряд зі страхом смерті, людина відчуває і страх Божого суду, побоювання, що Бог після смерті, так би мовити, «виставить рахунок», про який ми не підозрювали. Така боязнь Божого суду допомагає нам піклуватися про наше майбутнє життя. Святий Петро в Першому Посланні каже: «І якщо праведник ледве спасеться, то безбожний та грішний де з'явиться?». Не треба забувати і про вигук ангела з Апокаліпсису: **«Побійтеся Бога та славу віддайте Йому, бо настала година суду Його»**. Читаємо також в Євангелії від Луки: «Один з повішених злочинців зневажав Його, кажучи: «Хіба ти не Христос? Спаси Себе і нас!» А другий, озвавшись, скартав його й мовив: «Чи не боїшся Бога, ти, що покутуєш ту саму кару?»».

ОБИДВА ЦІ АСПЕКТИ НАШОЇ БОЯЗНІ СМЕРТІ НАСПРАВДІ СПАСИТЕЛЬНІ: ПЕРШИЙ ВЕДЕ НАС ДО ТОГО, ЩО МИ ДБАЄМО ПРО ТЕПЕРІШНЄ ЖИТТЯ, А ДРУГИЙ – ПРО ЖИТТЯ МАЙБУТНЄ.

За матеріалами: radiovaticana.org

З Катехизму УГКЦ

УКРАЇНСЬКІ НОВОМУЧЕНИКИ ТА ІСПОВІДНИКИ ВІРИ

Українська Церква за свою понад тисячолітню історію уславилася сонмом святих. За словами Патріарха Йосифа, «свідчення віри Української Церкви у Христа і Його Єдину, Святу, Соборну й Апостольську Церкву було підтверджене кривавою печаттю безстрашного ісповідництва, терпіння, мучеництва і горами наших жертв». Воїстину, «кров мучеників», відомих і невідомих, ставала «насінням Церкви».

Мучеництво Церкви тривало й у наступних століттях. Полоцькі василіяни 1709 року прийняли мученицьку смерть від рук російського царя Петра I, а 1768 року загинуло за віру 68 Бердичівських мучеників. У XIX столітті пройшли дві великі хвилі переслідувань: 1839 і 1875 років. Це мучеництво увінчалось прославою Пратулинських мучеників – звичайних селян, які стояли під рідним храмом у Пратуліні (Холмщина) на смерть і загинули від куль царських жандармів. Величезним було також мучеництво Церкви протягом 70 років богоборчого режиму. 1946 року в Україні було заборонено діяльність УГКЦ, відібрано храми, конфісковано майно і розпочато переслідування вірних. Усіх єпископів УГКЦ в Україні було заарештовано, численних священників, монахів, монахинь та мирян замордовано, ув'язнено та відправлено у заслання.

Багато вірних Церкви й далі сповідувало свою віру в підпіллі, приймаючи святі Таїнства, сходячись на богослужіння до приватних приміщень, слухаючи трансляції Божественної Літургії з Ватиканського Радіо. Комуністична влада постійно переслідувала підпільну Церкву: священників ув'язнювали, мирян звільняли з місць навчання чи праці. Цей героїчний, мученицький період тривав з 1946 до 1989 років. Ісповідниками віри, що пережили ув'язнення й заслання у XX столітті, стали також Глави УГКЦ – Слуга Божий митрополит Андрей Шептицький (1865-1944) і патріарх Йосиф Сліпий (1892-1984). Під час свого паломництва 23-27 червня 2001 року в Україну Папа Римський Іван Павло II зачислив до лику Блаженних: єпископів, священників, монахів, монахинь і одного мирянина – мучеників і преподобних УГКЦ XX століття.

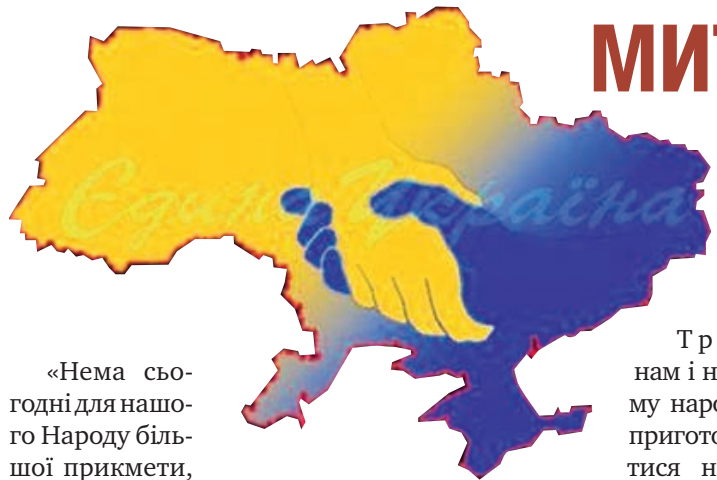
Церква, щедро зрошена кров'ю многих мучеників, у наш час пожинає благодатні плоди святості своїх дітей. Адже мученики й ісповідники – це ті, які заради слави грядучого віку пожертвували всім у віці теперішньому, їхній внесок у майбутнє Церкви неоціненний, бо це внесок усього життя – «аж до смерті хресної»: «Як кадило запашне, хай будуть перед престолом Всевишнього моління древніх праведників українського краю та муки всіх наших ісповідників святого Євангелія; їхніми бо жертвами відроджується і могутніє Христова Церква в нашому народі».

(стор. 111-112)

МИТРОПОЛИТ АНДРЕЙ ПРО ЄДНІСТЬ

1 листопада 1944 р. помер Митрополит Андрей Шептицький. Приводимо сьогодні фрагменти Декрету Про Єдність з весни 1944. Його тези виявилися надзвичайно актуальними не тільки у воєнний час, коли ненависть поміж «бандерівцями» та «мельниківцями» досягла абсурдного апогею, але залишаються такими й сьогодні, що добре видно на прикладі нещодавніх виборів до Верховної Ради України. (ред)

«Нема сьогодні для нашого Народу більшої прикмети, як єдність і нема для нашого духовенства важнішої праці, як праця над національною і християнською єдністю народу. Ці дві праці взаємно доповнюються. Бо нема ліпшого способу лікування ран, заданих згіршеннями проти п'ятої заповіді, як усильна гаряча проповідь любови ближнього. І не можна успішніше працювати над з'єдиненням народу, як працюючи над любов'ю ближнього.

Оба ці завдання нашого духовенства наче зливаються під теперішню хвилю в одно. Нам і нашому народові треба гарячої, усильної і великої любови ближнього, щоби вилікувати свої рани і випросити з неба потрібної благодаті на грядущі історичні події.

Треба нам і нашому народові приготуватися на ці події успішною працею над християнською єдністю українців. А християнської єдності між українцями не досягнемо іншою дорогою, як тільки щирою працею над християнською любов'ю Бога і ближнього.

Передусім треба розглянутися у всіх тих відосередніх силах, які ведуть до розбивання людей. Мусимо собі поставити питання, звідки і чому людина стається ворогом людини. Звідки роздори, ненависті, незгоди, сварні, звідки партійність, трудність порозуміння і ті процеси, яких ніколи не можна довести до кінця. Звідки все це, що робить український нарід людською організацією, такою безконечно да-

лекою від природного організму, що наша суспільність видається більше подібною до купи піску, поодинокі зеренця якої нічим не зв'язані зо всіма іншими, ніж до могутнього дерева, в якому розвивається життя повне сил і здоров'я. Чи в нас нема якихсь, незнаних може, прикмет або хиб, що при суспільній праці стаються такими відосередніми силами, які роблять всяке порозуміння неможливим або надзвичайно трудним, цього ми не знаємо.

Москвофільство у нас наче вже переминуло. Та чи хто міг знову очікувати, що давні «народовці» так між собою посваряться, що будуть творити дві партії, які себе гірше ненавидять ніж давні москвофіли і народовці?! Не без великого страху приходиться нам самих себе спитати, чи організм нашого народу – якщо наш нарід можна орга-

нізмом назвати – не терпить на якусь моральну гемофілію, яка спричинює, що кожна найменша рана є неначе не до вилікування. Чому кожне непорозуміння між українцями, яке, як здається, можна б легко усунути, переходить так часто в хронічний стан антагонізмів, спорів, яким нема кінця?! А з обох сторін може бути найліпша воля і патріотизм, що виглядає на правдиву любов Батьківщини.

Ми міримо патріотизм не розумом, а серцем. Його температура заступає в наших очах усі інші прикмети. Від довгих літ не маємо преси, яка була би вільна від безнастанної боротьби з національними противниками. Це все обставини, які утруднюють самокритицизм. У многих напрямках ми ще люди примітивні, для яких демонстрація, фраза і шум часто видаються чимсь важнішим, ніж спокійна, зимна

розвага та витривала праця. В нашій суспільності надто часто стрічається людей, що себе уважають фаховими політиками, хоч не мають ніякого фаху і ніякого спеціального знання.

З огляду на всі наші прикмети і блуди, природні і витворені, чи побільшені історичними обставинами нашого малого краю [мова йде про Галичину, – ред.], треба нам усильно, працювати і над собою самими і над людьми, на яких розтягається наш вплив, щоби пізнавати і поправляти хиби, а розширяти і поглиблювати прикмети. Ця праця над усуненням природних похибок і блудів стається і успішнішою і правильнішою, коли лучиться з працею християнської праведності над моральними похибками, що ділять і роз'єднують.»

Львівські Архієпархіяльні Відомості, 1943 р.

ПРЕСОВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО X КОНГРЕС СФУЖО

11 – 14 жовтня 2012 р. у приміщенні Українського Національного Об'єднання в Торонто відбулася історична подія – X Конгрес Світової Федерації Українських Жіночих Організацій за участю вісімдесяти офіційних делегатів із найвіддаленіших куточків світу.

З чотирьох континентів прибули сюди делегати складових організацій СФУЖО. На Конгресі були представлені? Союз Українок Америки; Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід Ураї-

ни (США); Ліга Українських Католицьких Жінок Канади; Організація Українок Канади ім. Ольги Басараб; Ліга Ураїнок Канади; Союз Українок Канади; Організація Ураїнських Жінок у Великій Британії; Союз Українок Франції; Союз Українок Австралії; Союз Українок Аргентини; Об'єднання Жінок «Просвіти» Аргентини; Союз Українок Польщі; Союз Українок Естонії; Асоціація Українських Жінок-Робітниць в Італії.

КОНГРЕС ВІДБУВСЯ ПІД ГАСЛОМ: «РАЗОМ ПРАЦЮЄМО, БУДУЄМО І ЗАХИЩАЄМО».

- Серед Почесних Гостей: **Оксана Бризгун-Соколик – Почесна голова СФУЖО; Ірина Ключковська – директор Міжнародного Інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка»; м'гр. Надія Шмігель – голова комісії СФУЖО до НДО ООН: д-р Христина Дурбак (США); Ірина Куровицька – Головна репрезентантка до ООН від Міжнародної Ради Жінок (Союз Українок Америки); члени місцевого, провінційного і федерального парламентів.**
- Впродовж трьох днів було проведено 5 круглих столів, прийнято численні резолюції та конкретні пропозиції, які слугуватимуть дороговказом у праці ексекютиви СФУЖО на наступних 5 років.
- Учасники конгресу висловили щирі подяку уступаючій голові СФУЖО, невтомній громадській діячці п. Марії Шкамбарі за багатолітню, віддану і сумлінну працю на ниві захисту прав української жінки та для розбудови справді незалежної та демократичної Української Держави. Управа СФУЖО нагородила Марію Шкамбару званням «Почесна голова СФУЖО».
- X Конгрес обрав нову ексекютиву СФУЖО. Головою Світової Федерації Українських Жіночих Організацій було обрано п. Орісю Сушко, яка має величезний досвід громадської діяльності. Зокрема п. О. Сушко очолювала крайову управу КУК, була членом ради КУК тощо. Пані Оріся Сушко вклала багато зусиль у відстоювання рівноправності жінки та протидії торгівлі людьми.

ЗАСНОВАНО ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В НІМЕЧЧИНІ

- Установчі збори підготував організаційний комітет, який утворили громадські організації на зустрічі у Мюнхені 1 квітня 2012 р. До його складу увійшли такі організації із наступними представниками: **голова Марійка Ковалишин (ОУЖ), Таня Тарапацька-Шафовал (Пласт), Дем'ян Панчук (СУМ), Леся Шрамко (СУСН), Людмила Млош (ЦСУН) та Аня Латаншин (Організація українсько-німецької співпраці).**

- У зборах взяли участь близько два десятка українських громадських організацій та десяток гостей з різних куточків Федеративної Республіки Німеччини. **До участі у цих зборах було запрошено голову Світового конгресу українців (СКУ), пана Євгена Чолія, якого делегати зборів одноголосно обрали головою цих зборів. До президії секретарями увійшли Леся Шрамко (СУСН) та Ірина Ястреб (Український дім).** Після дводенного засідання делегати Установчих зборів заснували надбудову у Німеччині, успішно розробили і одноголосно затвердили статут організації, визначилися із назвою надбудови у двох мовах, а також обрали для старту своєї діяльності керівні органи та призначили напрямні у роботі організації.

- Об'єднання Українських Організацій у Німеччині ставить собі за мету за допомогою засобів зв'язку з громадськістю репрезентувати інтереси та координувати діяльність українських організацій та інституцій у Німеччині, розвивати українсько-німецькі відносини і відносини із Європейським Союзом у культурному, освітньому, науковому, спортивному, соціальному та благодійному напрямках, сприяти збереженню української національної ідентичності, мови, культури українців в Німеччині, підтримувати українські освітні заклади, сприяти розвитку демократичних процесів в Україні та її євроінтеграції.

- До управи організації одноголосно було обрано Романа Рокицького (голова управи, м. Франкфурт-на-Майні), Лесю Шрамко (перший заступник, м. Мюнхен), Мар'яну Жигайло (другий заступник, м. Нюрнберг), Тетяну Лопашук (секретар, м. Берлін) та Віру Костюк Буш (скарбник, м. Ратінген). До контрольної комісії увійшли Аня Латиншин (голова комісії, м. Гамбург), Юрій Цюрак (м. Мюнхен) та Марія Мельник (м. Гайдельберг).**

- Збори у своїх резолюціях уповноважили управу подати заяву на членство у Світовому Конгресі Українців як надбудову та представництво українців у Німеччині.

Управа ОУОН, Берлін

ХРИСТИЯНСЬКИЙ ГОЛОС

CHRISTLICHE STIMME
Ukrainische Kirchenzeitung
Schönbergstrasse 9
D-81679 München

Inhaber, Herausgeber und Verleger: Apostolische Exarchie
für katholische Ukrainer in Deutschland und Skandinavien

D-81629 Postfach 86 02 69 Druck: Kolo UA-82100
Drohobytsch Tel. +380 3244 29060

Погляди авторів не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція в потребі скорочує і мовно виправляє надіслані статті.
Газета виходить двічі на місяць.

Verantwortliche: Redaktionskollegium
Telefon: +49 (0) 89 997 28 38 11
Telefax: +49 (0) 89 997 28 38 4
christl.stimme@t-online.de;
ukrainische-kirche@t-online.de;
www.ukrainische-kirche.de

Річну передплату (Unkostenbeitrag)
46,- Euro переказати на conto: Apostolische Exarchie
LIGA-Bank München
Konto-Nr.: 40 21 03 257
BLZ 750 903 00
IBAN: DE 64 7509 0300 0402 1032 57
BIC: GENODEF1 M O